

Raadsbrief

Datum 19 augustus 2026

Onderwerp Vuurwerkverbod, geen ontheffingsmogelijkheid

Versienummer 2

Portefeuillehouder Peter Snijders

Samenvatting

Op 1 augustus 2026 is de Wet veilige jaarwisseling in werking getreden. In de wet is een verbod op zowel verkoop als op het afsteken van consumentenvuurwerk opgenomen. Hiermee is een algemeen landelijk vuurwerkverbod een feit. In de wet is opgenomen dat de burgemeester de mogelijkheid heeft om een ontheffing te verlenen om van dit verbod af te wijken. Hieraan zijn een aantal voorwaarden verbonden, die dan lokaal moeten worden uitgewerkt in een beleidsregel.

De burgemeester heeft besloten dat hij geen gebruik zal maken van deze mogelijkheid.

Bijlagen

Bijlage 1 – Toelichting (on) uitvoerbaarheid invoeren ontheffingsstelsel

Openbaarheid

- ☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De beslissing van de burgemeester om geen gebruik te maken van de mogelijkheid om een ontheffingenstelsel in te voeren van het landelijk vuurwerkverbod, zoals bedoeld in de Wet veilige jaarwisseling.

Datum 19 augustus 2026

Inleiding

In december 2022 nam de gemeenteraad de motie Zwolle Vuurwerkvrij aan. Afgelopen jaarwisseling kende Zwolle voor het eerst een lokaal verbod op het afsteken van consumentenvuurwerk. Het beoogd effect hiervan was om een veilige, niet vervuilende, diervriendelijke jaarwisseling te stimuleren en inwoners te stimuleren een andere invulling aan de jaarwisseling te geven en andere tradities te laten ontstaan.

Landelijk gold toen nog geen vuurwerkverbod maar er werd al meerdere jaren over gediscussieerd en de roep om een verbod werd steeds luider. Er werd gewerkt aan een wetsvoorstel. De wet is in 2025 door beide Kamers aangenomen.

Er waren nog drie randvoorwaarden gesteld, die moesten worden uitgewerkt voordat de wet in werking zou kunnen treden:

- Er moest een model handhavingsplan liggen: is gepubliceerd in februari 2026
- Er moest een ontheffingsmogelijkheid komen: deze is uitgewerkt in een AMvB, en nu ook in een handreiking die half juli 2026 is gepubliceerd.
- Er moest een compensatieregeling komen voor de vuurwerkbranche. De regeling ligt er nu.

Omdat aan al deze randvoorwaarden is voldaan, is de wet per 1 augustus 2026 in werking getreden. In de wet is een verbod op zowel verkoop als op het afsteken van consumentenvuurwerk opgenomen. In de wet is ook opgenomen dat een burgemeester ontheffing kan verlenen van dit verbod. Het is nu aan de burgemeesters van alle gemeenten om voor de jaarwisseling 2026/2027 uit te werken hoe ze invulling willen geven aan de wet en te bepalen of ze gebruik willen maken van de mogelijkheid om ontheffingen te verlenen.

Kader

[De Wet veilige jaarwisseling](#)

[Besluit veilige jaarwisseling](#)

Kernboodschap

De basis van de Wet veilige jaarwisseling is een verbod op het afsteken consumentenvuurwerk. Aan dit verbod is een mogelijkheid gekoppeld om ontheffingen te verlenen. De basis van de wet is dus een “nee, tenzij”. De burgemeester kan zelf bepalen of hij gebruik wil maken van de mogelijkheid om ontheffingen te verlenen.

De burgemeester heeft besloten hier geen gebruik van te maken om de volgende redenen:

- De ontheffingsmogelijkheid doorkruist de ingezette lijn van Zwolle vuurwerkvrij; het lokale afsteekverbod, het ondersteunen van vuurwerkvrije bewonersinitiatieven en een centraal aftelmoment in Park de Wezenlanden.
- De wet is dermate laat in werking getreden dat het praktisch onuitvoerbaar is om nog tijdig te voldoen aan alle voorwaarden, die vereist zijn als de burgemeester wel ontheffingen wil verlenen (tijdig publiceren van een afgewogen besluit en het vaststellen van het ontheffingenbeleid).
- Invoering en naleving van ontheffingen vraagt nog meer van de toch al beperkte uitvoerings- en handhavingscapaciteit, los van het feit dat handhaven op het vuurwerkverbod op zich al zeer complex is aangezien de sfeer grimmig kan worden.

Datum

19 augustus 2026

In verband daarmee wordt er met minimaal twee koppels boa's en een koppel politie gecontroleerd en is de afspraak dat de Boa's niet na 22.00 worden ingezet.

Toelichting

De basis van de wet is een verbod. Met ontheffingen wordt de mogelijkheid geboden om van het verbod af te wijken. De bedoeling/betekenis van de wet is dus een duidelijk "Nee tenzij". De tenzij is de ontheffingsmogelijkheid. Die is uitgewerkt in een "kan" bepaling. Dat houdt in dat het een discretionaire bevoegdheid van de burgemeester is om te bepalen of hij gebruik wil maken van deze mogelijkheid. Als de burgemeester hier geen gebruik van wil maken is daar geen (juridisch) besluit voor nodig.

Zwolle heeft zoals hierboven is aangegeven vorig jaar al gekozen voor invoering van een vuurwerkverbod, om toe te werken naar een nieuwe traditie met een centrale show. Het verbod is bedoeld als volledig verbod. Buurtinitiatieven zijn wel mogelijk maar alleen als deze volledig vuurwerkvrij zijn.

Bij de invoering van het vuurwerkverbod in Zwolle was voorzien dat gedrag niet van het één op het andere moment zou wijzigen en dat dit een traject is voor de lange adem. Uit deze besluitvorming blijkt duidelijk dat Zwolle heeft beoogd een permanent en volledig verbod in te voeren. In dat kader is mede besloten om gedurende vier jaar geld beschikbaar te stellen voor communicatie en een centraal aftelmoment en het stimuleren van bewonersinitiatieven zonder vuurwerk.

Het landelijk verbod is ingesteld met het oog op de veiligheid. Dit is goed te zien aan de eisen die samen gaan met de ontheffingsmogelijkheid. Het verbod in Zwolle is naast de zorg voor veiligheid ook ingesteld met het oog op tegengaan van vervuiling en in belang van een diervriendelijke jaarwisseling. Als er ontheffingen verleend gaan worden, worden deze belangen alsnog geschaad. Het zou hiermee een afwijking zijn van de eerder door de raad gemaakte beleidskeuze om het verder stimuleren van een vuurwerkvrije jaarwisseling de komende jaren door te zetten.

Daar komt dan bij dat haalbaarheid (tijdig opstellen van het beleid) van het invoeren van een ontheffingsstelsel een issue is voor alle gemeenten, dus ook voor Zwolle. Hiervoor is namelijk wel een zorgvuldig gemotiveerd besluit voor nodig. Dit besluit moet gemotiveerd worden aan de hand van het in het AMVB uitgewerkt afwegingskader en worden uitgewerkt in een ontheffingenbeleid en een handavingsplan. Dit is zeer uitgebreid en vraagt veel uitwerking in beleid en uitvoering (zie bijlage 1).

Uitvoerbaarheid is daarmee voor dit jaar echt een obstakel omdat er nu al sprake is van tijdnood. Het is eigenlijk al niet meer mogelijk om tijdig dit besluit te nemen, dit verder uit te werken in een beleidskader en dit vast te stellen, zodat ook nog op tijd ontheffingen aangevraagd en verleend kunnen worden. Het gaat immers niet alleen om het tijdig opstellen maar ook het voldoen aan de juridische voorwaarden zoals tijd die nodig is voor publiceren, inspraaktermijn en bezwaar- en beroepsmogelijkheden voor zowel de beleidsregel als voor de te verlenen ontheffingen.

De wetgever erkent dit probleem. In de handleiding wordt daarom aangegeven dat dit alleen nog kan met de uitweg van het laten aanvragen van voorlopige voorzieningen (als iemand bezwaar heeft tegen een ontheffing en deze ook wil tegenhouden kan dit alleen door een Voorlopige Voorziening aan te vragen).

Datum 19 augustus 2026

Voor een aantal gemeenten is dit uitvoerbaarheidsprobleem, in combinatie met het niet beschikbaar hebben van voldoende handhavingscapaciteit, de hoofdreden om geen gebruik te willen maken van deze mogelijkheid.

Tenslotte is de handhaving op de verleende ontheffingen een heet hangijzer. Als dit door Boa's moet worden gedaan, wijkt dit af van ons uitgangspunt dat boa's niet worden ingezet in situaties met een hoge mate van gevaarzetting. Als dit een taak wordt van de politie dan moeten hier afspraken over gemaakt worden. Hier zijn nog geen gesprekken over gevoerd. We weten dat het handhaven op ontheffing en vuurwerkverbod geen hoge prioriteit heeft tijdens de jaarwisseling.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

Het besluit van de burgemeester is in lijn met het eerder ingevoerde lokale vuurwerkverbod. Draagvlak en participatie zijn in dat proces nadrukkelijk meegenomen. Dat is nu niet opnieuw gedaan.

Communicatie

De keuze om geen gebruik van de maken van de mogelijkheid om een ontheffingenstelsel in te voeren is geen besluit in de zin van de Awb. Publicatie van deze keuze is daarom geen vereiste en ook communicatie hierover geen verplichting. In verband met transparantie stelt de burgemeester middels deze raadsbrief de raad in kennis. Naar de inwoners wordt de communicatie hierover meegenomen in de al geplande campagnes over het vuurwerkverbod en de komende jaarwisseling.

Duurzaamheid

Deze beslissing past in het kader van duurzaamheid omdat we voortgaan op de ingeslagen weg, om te komen tot een niet vervuilende jaarwisseling

Financiën

In het kader van invoering van het lokale vuurwerkverbod is al een bedrag van €40.000,- vrijgemaakt voor communicatie en een centraal aftelmoment en het stimuleren van bewonersinitiatieven zonder vuurwerk. Communicatie over het landelijke verbod kan hierin worden meegenomen.

Risico's

Geen

Vervolg

Communicatie hierover wordt meegenomen in de al geplande campagnes voor het vuurwerkverbod en de komende jaarwisseling.

Openbaarheid

Deze raadsbrief en alle bijlagen zijn openbaar.

Burgemeester Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders